



LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO NR. 4D-2024/2-1458 PRIEŠ ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2025 m.
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė 2024 m. gruodžio 30 d. gavo X (toliau – Pareiškėjas) skundą dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos (toliau – Savivaldybė) pareigūnų veiksmų, susijusių su skundų nagrinėjimu (toliau – Skundas).

2. Pareiškėjas Skunde nurodė:

2.1. Pareiškėjas kreipėsi į Savivaldybę su skundais dėl Lietuvos kalėjimų tarnybos Šiaulių kalėjimo (toliau – Šiaulių kalėjimas) pasivaikščiojimo kiemeliuose įrengto vamzdyno ir iš šio vamzdyno nuolat sklindančio blogo kvapo. Savivaldybė 2024 m. gruodžio 17 d. atsakyme į skundą nurodė, kad atliko kiemelių patikrinimą, tačiau atsakyme nieko nepasisakoma dėl kanalizacijos vamzdžių ir blogo kvapo.

2.2. Savivaldybė atsakyme pateikė informaciją apie „vėdinamuosius stovus“, dėl kurių Pareiškėjas nesikreipė, o dėl „kanalizacijos atvirų angų“ nieko nenurodyta. Be to, Savivaldybė nenurodė atsakymo apskundimo tvarkos.

3. Pareiškėjas prašė ištirti Skunde nurodytas aplinkybes.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Seimo kontrolierė 2025 m. sausio 13 d. raštu Nr. SE-70 kreipėsi į Savivaldybę, prašydama paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes.

Savivaldybė 2025 m. sausio 20 d. atsakymu Nr. S-299 Seimo kontrolierę informavo:

4.1. „Pareiškėjo 2024-11-21 d. skundas dėl Lietuvos kalėjimų tarnybos Šiaulių kalėjimo pasivaikščiojimo kiemelių įrengimo, juose įrengtų kanalizacijos vamzdžių ir nuolatinio blogo kvapo buvo gautas per Šiaulių miesto savivaldybės administracijos informacinę sistemą „Avilyš“, 2024-11-26 d., Reg. Nr. GP-1405.“

4.2. „Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Statybos ir renovacijos skyriaus specialistai A. L. ir K. J., dalyvaujant Šiaulių kalėjimo statinio techniniam priežiūrėtojui R. N., 2024 m. gruodžio 11 d. patikrino Šiaulių kalėjimą – statinį adresu <...> Šiauliai, unik. Nr. <...> ir surašė statinio techninės priežiūros patikrinimo aktą Nr. AST-206- (22.12) (toliau – Aktas). Aplinkybės dėl blogo kvapo buvo vertintos užlipus į pasivaikščiojimų kiemelį. Patikrinimo metu

blogo kvapo nesijautė, tačiau buvo apžiūrėtos inžinerinės sistemos – buitinių nuotekų vamzdžiai ir akte, 5.2 punkte, įrašyta rekomendacija iki 2025-03-31, vadovaujantis STR 2.07.01:2003 „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvas. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“ 246 punktu, pakelti virš pasivaikščiojimų kiemelio įrengtus buitinių nuotekų vėdinamuosius stovus į viršų apie 50 cm, kad būtų išvengta fekalijų kvapo.“

4.3. „Pareiškėjo skunde reg. Nr. GP-1405 nurodytos aplinkybės pagal kompetenciją priskirtinos nagrinėti Savivaldybei, kadangi Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Statybos ir renovacijos skyrius vadovaudamasis skyriaus nuostatais, patvirtintais Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2024 m. lapkričio 22 d. įsakymu Nr. A-799, vykdo statinių (išskyrus inžinerinių tinklų, susisiekiimo komunikacijų ir su jomis susijusių kitų inžinerinių statinių) naudojimo priežiūrą teisės aktų nustatyta tvarka. Pažymime, kad skundas persiųstas nagrinėti kitoms institucijoms nebuvo.“

4.4. „[...] informuojame, kad Pareiškėjas buvo pateikęs dar vieną (2024-11-24 d.) skundą, susijusį su patikrinimu, gautą 2024-11-27 d., reg. Nr. GP-1407.“

4.5. Pareiškėjas 2024 m. lapkričio 21 d. skunde, adresuotame Savivaldybei, nurodė, kad Šiaulių kalėjimo pasivaikščiojimo kiemeliuose nuolat tvyro fekalijų tvaikas, kuris sklinda iš nuotekų sistemos, ir prašė patikrinti, ar nuotekų sistemos vamzdyno įrengimas ir eksploatavimas nepažeidžia teisės aktų reikalavimų.

Pareiškėjas 2024 m. lapkričio 24 d. skunde nurodė, kad Šiaulių kalėjimo 23 kameroje yra nesandarus langas, temperatūra patalpoje siekia vos 13 laipsnių šilumos. Pareiškėjas prašė įpareigoti kalėjimo administraciją pakeisti langą.

Savivaldybė 2024 m. gruodžio 17 d. išsiuntė atsakymą Pareiškėjui (reg. Nr. SG-1627), kuriuo atsakė į abu skundus.

4.6. Savivaldybės 2024 m. gruodžio 17 d. rašte Nr. SG-1627 nurodyta: „Atsakydami į Jūsų skundus, kuriuose išdėstyti nusiskundimai dėl nesandariai užsidarančio lango, garsiai užiančios ventiliacijos, fekalijų kvapo sklindančio pasivaikščiojimų kiemelyje, informuojame, kad Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Statybos ir renovacijos skyrius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Statybos įstatymo 49 straipsnio 3 dalimi ir Statybos ir renovacijos skyriaus nuostatų 5.3 punktu, 2024-12-11 d. patikrino statinį adresu <...>, Šiauliai, unik. Nr. <...> ir surašė statinio techninės priežiūros patikrinimo aktą Nr. AST-206 (22.12). Akte įrašytas reikalavimas iki 2024-12-24 d. sutvarkyti kameros Nr. 23 langą ir lango rėmą, kad sandariai užsidarytų, pateikta rekomendacija iki 2025-03-31 d. pakelti virš pasivaikščiojimų kiemelio įrengtus buitinių nuotekų vėdinamuosius stovus į viršų apie 50 cm, kad būtų išvengta fekalijų kvapo, iki 2025-05-01 sudaryti metinius ilgalaikius statinio (fasado, langų) remonto darbų, jų finansinio aprūpinimo planus.“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

5. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo:

4 straipsnis „Vietos savivaldos principai“ – „Pagrindiniai principai, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra: [...] 5) teisėtumo. Savivaldybės institucijų ir įstaigų veikla grindžiama Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais.“

6. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau ir – VAĮ):

2 straipsnio „Pagrindinės šio įstatymo sąvokos“ 2 dalis – „Administracinė procedūra – pagal šį įstatymą viešojo administravimo subjekto atliekami privalomi veiksmai nagrinėjant skundą apie viešojo administravimo subjekto veiksmais, neveikimu ar administraciniais

sprendimais galimai padarytą asmens, nurodyto skunde, teisių ir teisėtų interesų pažeidimą ir priimant dėl to administracinės procedūros sprendimą.“

3 straipsnis „Viešojo administravimo principai“ – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais“:

„[...] 4) įstatymo viršenybės. Šis principas reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais;

5) išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nuroydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį; [...].“

10 straipsnio „Administracinių sprendimų priėmimas“:

4 dalis – „Viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos. Jeigu prašymas ar skundas gautas po darbo valandų, poilsio ar šventės dieną, jo gavimo diena laikoma po jos einanti darbo diena. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, viešojo administravimo subjektas šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie tokį termino pratęsimą per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys.“

5 dalis – „Administraciniame sprendime turi būti nurodyta:

- 1) administracinį sprendimą priėmusio viešojo administravimo subjekto pavadinimas;
- 2) administracinio sprendimo data;
- 3) administraciniam sprendimui suteiktas registracijos numeris;
- 4) atliekamas tvarkomasis veiksmas arba asmenims nustatytos teisės ir (ar) pareigos;
- 5) administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės;
- 6) administracinio sprendimo motyvai;
- 7) administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką;
- 8) administracinį sprendimą priėmusio asmens vardas, pavardė ir pareigos.“

14 straipsnis „Administracinio sprendimo apskundimas“ – „Asmuo turi teisę apskusti viešojo administravimo subjekto priimtą administracinį sprendimą ar kitokį viešojo administravimo subjekto atsakymą į asmens prašymą ar skundą arba veiksmą (neveikimą), taip pat viešojo administravimo subjekto vilkinimą atlikti jo kompetencijai priskirtus veiksmus šio įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo administracinio sprendimo ar atsakymo įteikimo (paskelbimo) asmeniui šio įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka dienos ar veiksmo (neveikimo) arba vilkinimo paaiškėjimo asmeniui dienos tam pačiam viešojo administravimo subjektui arba aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, arba kitų įstatymų, reglamentuojančių ginčų, kylančių iš administracinių teisinių santykių, nagrinėjimą, nustatyta tvarka išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijai, arba administraciniam teismui.“

7. *Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – Taisyklės):*

42 punktas – „Į prašymą ar skundą paprastai atsakoma tokiu būdu, koku buvo pateiktas prašymas ar skundas.“

45 punktas – „Į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį:

45.1. į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš Viešojo administravimo įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti;

45.2. į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualių klausimų atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti;

45.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma Viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka. [...]“.

47 punktas – „Atsakyme į prašymą ar skundą arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo turi būti informuojamas apie tokio atsakymo ar pranešimo apskundimo tvarką, vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsniu, nurodant konkrečios institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-us) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas.“

Lietuvos Respublikos teismų praktika

8. *Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2018 m. balandžio 12 d. nutarimas Nr. KT6-N4/2018:*

„Kaip ne kartą yra konstatavęs Konstitucinis Teismas, Konstitucijoje įtvirtintas atsakingo valdymo principas suponuoja tai, kad visos valstybės institucijos ir pareigūnai turi vykdyti savo funkcijas vadovaudamiesi Konstitucija, teise, veikdami Tautos ir Lietuvos valstybės interesais, taip pat turi tinkamai įgyvendinti jiems Konstitucijos ir įstatymų suteiktus įgaliojimus (*inter alia* 2015 m. lapkričio 19 d., 2016 m. liepos 8 d., 2018 m. kovo 2 d. nutarimai). Pažymėtina, kad konstitucinis atsakingo valdymo principas, aiškinamas kartu su Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtintu valdžios įstaigų tarnavimo žmonėms imperatyvu [...] (2016 m. liepos 8 d. nutarimas).“

9. *Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau ir – LVAT), be kita ko, yra konstatavęs:*

9.1. „[...] Lietuvos Respublikos Konstitucija įtvirtina atsakingo valdymo (gero administravimo) principą [...]. Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2005 m. gegužės 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A10-655/2005). Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir Viešojo administravimo įstatymas) 1 straipsnyje, apibrėžiančiame aptariamo įstatymo paskirtį, nustatyta, jog šis įstatymas sudaro prielaidas įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatą, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms; nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, [...], taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų, skundų ir pranešimų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje. [...]. [...] kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja

žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.) bei gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.)“ (2012 m. kovo 1 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A502-1605/2012).

9.2. „Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje nustatytas reikalavimas, jog individualiame administraciniame akte turi būti nurodyta akto apskundimo tvarka, nustato pareigą individualų administracinį aktą priimančiam viešojo administravimo subjektui sprendime nurodyti tokius duomenis, iš kurių be papildomų informacijos šaltinių (įstatymų, poįstatyminių teisės aktų) ir laiko sąnaudų pareiškėjui, nepriklausomai nuo jo išsilavinimo, amžiaus, būtų visiškai aišku, kokiai institucijai (institucijos pavadinimas, adresas) ir per kokį terminą (nurodant ar terminas skaičiuojamas nuo sprendimo priėmimo, ar nuo individualaus akto gavimo dienos) gali būti paduotas skundas. Administracinio akto apskundimo tvarkos neišaiškinimas tinkamai nesiderina su geru viešuoju administravimu bei Konstitucijoje įtvirtintu principu, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, gali suvaržyti asmens teisę kreiptis į išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka instituciją ar teismą.“ (2012 m. rugpjūčio 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS520-592/2012; 2012 m. rugsėjo 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS492-440/2012; 2013 m. rugsėjo 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS858-753/2013; 2015 m. balandžio 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-587-438/2015).

Tyrimo išvados

10. Pareiškėjas nurodė, kad raštu kreipėsi į Savivaldybę, prašydamas patikrinti Šiaulių kalėjimo pasivaikščiojimo kiemeliuose įrengtus nuotekų sistemos vamzdžius dėl iš jų sklindančio blogo kvapo, taip pat nurodė, kad kameroje yra netvarkingas langas ir joje yra labai šalta, tačiau, pasak Pareiškėjo, gautame Savivaldybės atsakyme į skunduose pateiktus klausimus neatsakyta, nenurodyta ir atsakymo apskundimo tvarka.

11. Skundo tyrimo metu nustatyta:

- Savivaldybė 2024 m. lapkričio 26 d. gavo Pareiškėjo skundą dėl Šiaulių kalėjimo pasivaikščiojimo kiemeliuose įrengtų nuotekų sistemos vamzdžių ir nuolatinio blogo kvapo;
- Savivaldybė 2024 m. lapkričio 27 d. gavo Pareiškėjo skundą dėl nesandaraus lango 23 kameroje ir žemos oro temperatūros patalpoje;
- Savivaldybė į abu Pareiškėjo skundus atsakė 2024 m. gruodžio 17 d. raštu, nurodydama, kad 2024 m. gruodžio 11 d. atliko patikrinimą Šiaulių kalėjime ir surašė statinio techninės priežiūros patikrinimo aktą. Akte įrašytas reikalavimas iki 2024 m. gruodžio 24 d. sutvarkyti 23 kameros langą ir lango rėmą, taip pat pateikta rekomendacija iki 2025 m. kovo 31 d. pakelti virš pasivaikščiojimų kiemelio įrengtus buitinių nuotekų vėdinamuosius stovus į viršų apie 50 cm, kad būtų išvengta fekalijų kvapo;
- Šiaulių kalėjimo patikrinimo, vykusio 2024 m. gruodžio 11 d., metu aplinkybės dėl blogo kvapo buvo vertintos užlipus į pasivaikščiojimų kiemelį. Patikrinimo metu blogo kvapo nesijautė, tačiau inžinerinės sistemos (buitiniai nuotekų vamzdžiai) buvo apžiūrėtos ir surašytas nurodymas pakelti virš pasivaikščiojimų kiemelio įrengtus buitinių nuotekų vėdinamuosius stovus į viršų apie 50 cm, kad būtų išvengta fekalijų kvapo;
- Savivaldybės 2024 m. gruodžio 17 d. rašte nenurodyta atsakymo apskundimo tvarka.

12. Seimo kontrolieriai prižiūri, ar valdžios įstaigos vykdo pareigą tinkamai tarnauti žmonėms. Iš konstitucinio imperatyvo, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, kildinamas

gero administravimo principas. Šis principas yra teisinės sistemos pamatinis principas, viešojo sektoriaus subjektai yra saistomi jo reikalavimų. Gero administravimo principas labai platus, be kita ko, reiškiantis, kad valdžios įstaigos turi pareigą imtis aktyvių veiksmų, padėti, reikalus tvarkyti teisingai, per kiek įmanoma trumpesnę laiką, elgtis atidžiai, apdairiai, rūpestingai ir pan. Tinkamas, atsakingas valdymas yra neatsiejamas nuo gero administravimo. Konstitucinis atsakingo valdymo principas suponuoja tai, kad visos valstybės institucijos ir pareigūnai turi vykdyti savo funkcijas vadovaudamiesi Konstitucija, teise, taip pat turi tinkamai įgyvendinti jiems Konstitucijos ir įstatymų suteiktus įgaliojimus. Atsakingo valdymo principas yra aiškinamas kartu su jau pirmiau aprašytu Konstitucijoje įtvirtintu valdžios įstaigų tarnavimo žmonėms imperatyvu.

Taigi viešosios teisės subjektai yra saistomi konstitucinių teisės principų – teisinės valstybės, teisės viršenybės, atsakingo valdymo, valdžios įstaigų tarnavimo žmonėms ir kt., taip pat gero viešojo administravimo principo.

Gero viešojo administravimo principas įpareigoja viešojo administravimo subjektą, priimant sprendimą, jame nurodyti faktinių aplinkybių bei teisės normų, kurių pagrindu priimtas sprendimas, visumą, pareiga vykdant viešojo administravimo veiklą laikytis teisėtumo principo apima tiek reikalavimą priimti administracinį sprendimą, kuris atitiktų tam teisiniui santykiui taikytiną konkrečią teisės normą (turinio požiūriu sprendimas turi būti pagrįstas tinkamu teisiniu pagrindu), tiek reikalavimą priimtame sprendime *expressis verbis* (aiškiais žodžiais; tiesiogiai) nurodyti teisinį pagrindą atitinkančią konkrečią teisės normą.

12.1. Įvertinus tyrimo metu nustatytas aplinkybes, Pareiškėjo skundų ir Savivaldybės atsakymo turinį, nustatyta, kad dėl skunduose keliamų problemų atsakingi Savivaldybės pareigūnai nuvyko į Šiaulių kalėjimą ir atliko aplinkybių patikrinimą vietoje bei surašė patikrinimo aktą. Šiaulių kalėjimo administracija buvo įpareigota per nurodytą laikotarpį pašalinti nustatytus trūkumus ir neatitikimus. Pareiškėjui atsakyme paaiškinta, koku teisės aktu vadovaujantis buvo atliktas patikrinimas ir kokios rekomendacijos pateiktos Šiaulių kalėjimo administracijai.

12.2. Pastebėtina, kad Viešojo administravimo įstatyme įtvirtintas išsamumo principas, reiškiantis, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. Taigi, viešojo administravimo subjektai, rengdami atsakymus, privalo įvertinti pareiškėjo prašymo turinį ir pateikti teisės aktų nuostatomis pagrįstą, aiškų ir argumentuotą atsakymą, kuriame būtų atsakyta į visus keliamus klausimus, o jei prašoma informacija nepateikiama, turi būti nurodytos priežastys, kodėl tai negali būti padaryta.

Vertinant Savivaldybės atsakymą matyti, kad Pareiškėjui nebuvo išsamiai paaiškinta dėl jo skundo aplinkybių, susijusių su nuotekų vamzdžiais, t. y. jis nebuvo informuotas, kad vamzdynas buvo apžiūrėtas, kad patikrinimo metu nebuvo nustatyta, jog jaustūsi blogas kvapas, tačiau, reaguojant į Pareiškėjo skundą ir siekiant išvengti galimo nemalonaus kvapo, buvo pateikta atitinkama rekomendacija šiai situacijai išspręsti. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad nors Savivaldybė ėmėsi veiksmų skunde nurodytai problemai spręsti, tačiau Pareiškėjui pateikė nevisiškai išsamų atsakymą, nepaaiškino, kaip buvo sprendžiamos visos jo skunduose nurodytos problemos, ir tokiu būdu sukėlė pagrįstas jo abejones dėl tinkamo skundo išnagrinėjimo ir tinkamo pareigūnams priskirtų funkcijų atlikimo.

13. VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 7 punkte nurodyta, kad administraciniame sprendime turi būti nurodyta administracinio sprendimo apskundimo tvarka, kurioje turi būti nurodyta konkreti skundą nagrinėjanti institucija ar įstaiga, skundo padavimo terminas ir teisės aktas, reglamentuojantis apskundimo tvarką.

VAĮ 14 straipsnyje nurodyta, kad asmuo turi teisę apskusti viešojo administravimo subjekto priimtą administracinį sprendimą arba veiksma (neveikimą), taip pat viešojo administravimo subjekto vilkinimą atlikti jo kompetencijai priskirtus veiksmus šio įstatymo nustatyta tvarka tam pačiam viešojo administravimo subjektui arba aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, arba kitų įstatymų, reglamentuojančių ginčų, kylančių iš administracinių teisinių santykių, nagrinėjimą, nustatyta tvarka išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijai, arba administraciniam teismui.

LVAT nuosekliai laikosi praktikos, jog VAĮ nustatytas reikalavimas, kad administraciniame sprendime turi būti nurodyta akto apskundimo tvarka, nustato pareigą administracinį sprendimą priimančiam viešojo administravimo subjektui sprendime nurodyti tokius duomenis, iš kurių be papildomų informacijos šaltinių (įstatymų, poįstatyminių teisės aktų) ir laiko sąnaudų pareiškėjui, nepriklausomai nuo jo išsilavinimo, amžiaus, būtų visiškai aišku, kokiai institucijai (institucijos pavadinimas, adresas) ir per kokį terminą (nurodant, ar terminas skaičiuojamas nuo sprendimo priėmimo, ar nuo individualaus akto gavimo dienos) gali būti paduotas skundas.

Seimo kontrolierė atkreipia dėmesį, kad administracinio sprendimo apskundimo tvarkos neišaiškinimas nedera su geru viešuoju administravimu bei Konstitucijoje įtvirtintu principu, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, gali suvaržyti asmens teisę kreiptis į išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka instituciją ar teismą. Apskundimo tvarkos administraciniame sprendime tinkamas nenurodytas (neišaiškinimas) gali būti laikomas priežastimi, objektyviai sukliudžiusia Pareiškėjui laiku kreiptis į teismą.

Kaip nustatyta šio tyrimo metu, Pareiškėjui nebuvo nurodyta Savivaldybės atsakymo apskundimo tvarka, taigi tokie Savivaldybės pareigūnų veiksmai laikytini prieštaraujančiais VAĮ ir Taisyklių nuostatomis bei gero viešojo administravimo principui.

14. Apibendrinant tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Savivaldybė, nagrinėdama Pareiškėjo skundus ir pateikdama neišsamų atsakymą bei nenurodydama sprendimo apskundimo tvarkos, nesilaikė Viešojo administravimo įstatymo ir Taisyklių nuostatų, nesivadovavo gero viešojo administravimo principu, todėl Skundas pripažįstamas pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERĖS SPRENDIMAS

15. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia X skundą dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų, susijusių su skundų nagrinėjimu, pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERĖS REKOMENDACIJA

16. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė Šiaulių miesto merui rekomenduoja imtis priemonių užtikrinti, kad ateityje Savivaldybės administracijos pareigūnai, nagrinėdami asmenų prašymus (skundus), laikytųsi teisės aktuose nustatytos tvarkos, išsamiai, aiškiai ir suprantamai besikreipiančiam asmeniui atsakytų į visus skunduose ir prašymuose pateiktus klausimus taip, kad nebūtų sudaromos prielaidos kilti abejonėms dėl tinkamo prašymų išnagrinėjimo Savivaldybėje, taip pat kad visuose administraciniuose sprendimuose būtų nurodyta jų apskundimo tvarka.

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašoma informuoti **Pareiškėją ir Seimo kontrolierę** (rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus ir juos pagrindžiančius dokumentus Seimo kontrolierei pateikti per E. pristatymo informacinę sistemą ar el. p. ombuds@lrski.lt).

Seimo kontrolierė

Jolita Miliuvienė